SPRAWDZIAN · JĘZYK POLSKI

Sprawdzian z „Lamentu świętokrzyskiego”

Grupa A

Autor nieznany, XV wiek (datowanie przybliżone)

Imię i nazwisko: _____

Klasa: _____

Data: _____

Punkty: _____ / 19

10 zadań, 19 pkt. Czytaj uważnie polecenia. W zadaniach otwartych pisz pełnymi zdaniami.

Zadanie 1. (0–1 pkt)

Do którego wydarzenia z opisu męki w Ewangelii nawiązują słowa Maryi „Picia wołasz” w „Lamencie świętokrzyskim”?

(A) do przemiany wody w wino w Kanie
(B) do Ostatniej Wieczerzy z uczniami
(C) do słów Jezusa na krzyżu „Pragnę”
(D) do modlitwy w Ogrójcu

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 2. (0–1 pkt)

Co oznacza wyraz „narodzenie” w wersie „Widzęć rozkrwawione me miłe narodzenie” z „Lamentu świętokrzyskiego”?

(A) dzień przyjścia Jezusa na świat
(B) zrodzone przez Maryję dziecko, czyli Syn
(C) święto Bożego Narodzenia
(D) duchowe odrodzenie matki

Zaznacz jedną poprawną odpowiedź.

Zadanie 3. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących słów Maryi skierowanych do Syna w „Lamencie świętokrzyskim”.

1. Maryja prosi Syna, aby do niej przemówił.	**P**	**F**
2. Maryja mówi, że wiernie Synowi służyła.	**P**	**F**
3. Maryja przypomina, że nosiła Syna w swoim sercu.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 4. (0–3 pkt)

Oceń prawdziwość stwierdzeń dotyczących słownictwa „Lamentu świętokrzyskiego”.

1. Wyraz „barzo” w wersie o obietnicach Gabriela to dawna forma przysłówka „bardzo”.	**P**	**F**
2. Wyrażenie „wszytki kości” znaczy w tekście ‘niektóre kości’.	**P**	**F**
3. Wyraz „żena” w zwrocie „ubogiej żenie” oznacza w tekście zamężną kobietę u boku męża.	**P**	**F**

Przy każdym zdaniu zakreśl P (prawda) albo F (fałsz).

Zadanie 5. (0–1 pkt)

Wybierz dawną formę czasownika ‘wisieć’ użytą w „Lamencie świętokrzyskim” w wersie o głowie Syna: Twoja główka krzywo (1) _____ – tę chciałaby Maryja podeprzeć.

(1) do wyboru: wisa / wisała / wiesza / zwisa

Zadanie 6. (0–2 pkt)

Uzupełnij luki, wybierając wyrażenia z listy.

Synku, bych cię nisko (1) _____, Niecoć bych ci (2) _____: Twoja główka krzywo wisa, tęć bych ja podparła.

(1) wołała / miała / kochała / żegnała
(2) szyła / płakała / wspomagała / śpiewała

Zadanie 7. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, na czym polega nowatorstwo ukazania Matki Boskiej w „Lamencie świętokrzyskim" na tle wcześniejszej literatury religijnej.

Zadanie 8. (0–2 pkt)

> Kcęć („Kcęć wam skorżyć krwawą głowę"), k matce („Przemów k matce"), jidziesz („Bo już jidziesz ode mnie"), cirpi („Iż on cirpi męki")

Podaj współczesne odpowiedniki wyrazów z „Lamentu świętokrzyskiego" wymienionych poniżej i nazwij jedno zjawisko językowe staropolszczyzny widoczne w którymś z nich.

Zadanie 9. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, czym jest planctus jako gatunek, i wskaż w „Lamencie świętokrzyskim" dwie cechy tego gatunku.

Zadanie 10. (0–2 pkt)

Wyjaśnij, dlaczego Maryja w „Lamencie świętokrzyskim” zwraca się do matek i o co je prosi. Jaki efekt osiąga w ten sposób utwór?

Rozwiąż ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: matury-online.pl/sprawdzian/polski/lament-swietokrzyski